

Dz.U. 1989 Nr 64 poz. 390**USTAWA****z dnia 7 grudnia 1989 r.****o amnestii.****Art. 1.**

1. W sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe, jeżeli z okoliczności sprawy wynika, że w wypadku przestępstwa umyślnego kara pozbawienia wolności nie przekroczyłaby lat 2, a przestępstwa nieumyślnego lat 3, postępowanie karne umarza się.
2. Wypadku popełnienia przez sprawcę w okresie 2 lat od zastosowania amnestii nowego umyślnego przestępstwa podobnego, za które orzeczono karę pozbawienia wolności, wydane orzeczenie w przedmiocie amnestii ulega uchyleniu i postępowanie karne podejmuje się na nowo.
3. Art. 48 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio.
4. Organ stosujący ustawę poucza osobę korzystającą z amnestii o treści przepisu ust. 2.

Art. 2.

1. W sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe wykonanie orzeczonej prawomocnie kary pozbawienia wolności za przestępstwo umyślne w wymiarze do 2 lat, a za przestępstwo nieumyślne w wymiarze do 3 lat, warunkowo zawiesza się; art. 75 § 1 i 3, art. 76 § 1 Kodeksu karnego nie stosuje się, a art. 78 § 1 Kodeksu karnego stosuje się odpowiednio.
2. W wypadku określonym w ust. 1 zawieszenie wykonania kary następuje na okres próby równy wysokości kary wymierzonej lub pozostałej do odbycia, jednak nie krótszy niż rok; okres ten biegnie od uprawomocnienia się orzeczenia o warunkowym zawieszeniu wykonania kary.
3. Zawieszając wykonanie kary pozbawienia wolności orzeczonej za przestępstwo przeciwko mieniu, w wypadku gdy szkoda nie została naprawiona, sąd może nałożyć obowiązek jej naprawienia.
4. Sąd zarządza wykonanie kary także, jeżeli skazany uchyla się od wykonania obowiązku naprawienia szkody określonego w ust. 3.

Art. 3.

W wypadku orzeczenia prawomocnie kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania, oznaczony okres próby skraca się o połowę; orzeczoną na podstawie art. 75 § 1 Kodeksu karnego grzywnę nie wykonaną w całości lub w części daruje się.

Art. 4.

1. Prawomocnie orzeczone kary ograniczenia wolności albo grzywny, nie wykonane w całości lub w części, daruje się.
2. Orzeczenie o zastosowaniu amnestii w wypadku, o którym mowa w ust. 1, może ulec uchyleniu, jeżeli sprawca w okresie roku od darowania kary popełnił przestępstwo umyślne, za które został prawomocnie skazany.
3. Organ stosujący ustawę poucza osobę korzystającą z amnestii o treści przepisu ust. 2.

Art. 5.

1. W sprawach o przestępstwa i przestępstwa skarbowe, za które wymierzono karę surowszą niż określona w art. 2 ust. 1:
  - 1) łagodzi się:
    - a) o połowę karę pozbawienia wolności orzeczoną w wymiarze do 10 lat,
    - b) o jedną trzecią karę pozbawienia wolności orzeczoną w wymiarze powyżej 10 lat,
    - c) karę 25 lat pozbawienia wolności do lat 15,
  - 2) zamienia się karę śmierci na karę 25 lat pozbawienia wolności, a orzeczone obok niej karę dodatkową pozbawienia praw publicznych łagodzi się do 10 lat.
2. Łagodzi się o połowę nie wykonane w całości lub w części grzywny orzeczone obok kary pozbawienia wolności.
3. Orzeczenie o zastosowaniu amnestii w wypadku, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i w ust. 2, ulega uchyleniu, jeżeli sprawca w okresie 2 lat od złagodzenia kary popełnił umyślne przestępstwo podobne, za które orzeczono prawomocnie karę pozbawienia wolności.
4. Przepis art. 4 ust. 3 stosuje się odpowiednio.

Art. 6.

1. Nie wykonana w całości lub w części karę dodatkową konfiskaty mienia daruje się.
2. Umarzając postępowanie w sprawie o przestępstwo ścigane z oskarżenia prywatnego, zwraca się oskarżycielowi prywatnemu wpłaconą przez niego zryczałtowaną równowartość kosztów postępowania, chyba że w sprawie zapadł już wyrok, chociażby nieprawomocny.

Art. 7.

1. Ustawy nie stosuje się:
  - 1) do sprawców skazanych w warunkach określonych w art. 60 § 2 Kodeksu karnego,
  - 2) do przestępstw określonych w art. 148 §1, art. 145 § 3 w związku z § 2 tego artykułu, jeżeli następstwem czynu jest śmierć człowieka, oraz w art. 168 § 2, art. 184, art. 208 i art. 210 Kodeksu karnego,

- 3) do zbrodni określonych w art. 1 pkt 1 dekretu z dnia 30 sierpnia 1944 r. o wymiarze kary dla faszystowsko-hitlerowskich zbrodniarzy winnych zabójstw i znęcania się nad ludnością cywilną i jeńcami oraz dla zdrajców Narodu Polskiego (Dz.U. z 1946 r. Nr 69, poz. 377, z 1947 r. Nr 65, poz. 390, z 1948 r. Nr 18, poz. 124 i z 1949 r. Nr 32, poz. 238) oraz do innych zbrodni wojennych i przeciwko ludzkości.
2. Wyłączenie stosowania ustawy, o którym mowa w ust. 1 pkt 1 i 2, nie odnosi się do wypadków wymierzenia kary z nadzwyczajnym jej złagodzeniem.
3. Karę śmierci orzeczoną za przestępstwa określone w ust. 1 pkt 1 i 2 zamienia się na karę 25 lat pozbawienia wolności, a orzeczoną obok niej karę dodatkową pozbawienia praw publicznych łągodzi się do lat 10.

Art. 8.

1. W razie zbiegu przestępstw podlegających ustawie, stosuje się amnestię do każdego ze zbiegających się przestępstw. W razie zbiegu przestępstwa podlegającego ustawie z innym przestępstwem, stosuje się amnestię do przestępstwa jej podlegającego.
2. Po zastosowaniu amnestii, w miarę potrzeby, orzeka się na posiedzeniu karę łączną.

Art. 9.

1. Do kar już złagodzonych w drodze amnestii lub łaski stosuje się przepisy ustawy, biorąc za podstawę karę złagodzoną.
2. Jeżeli w drodze amnestii lub łaski złagodzone jedynie karę łączną, uważa się, że kary wymierzone za poszczególne zbiegające się przestępstwa zostały złagodzone do wysokości złagodzonej kary łącznej.

Art. 10.

1. Przebacza się i puszcza w niepamięć wykroczenia i wykroczenia skarbowe, a kary nie wykonane daruje się.
2. Ustawę stosuje organ właściwy do orzekania w sprawie.

Art. 11.

1. Amnestię stosuje sąd właściwy do rozpoznania sprawy.
2. W stosunku do osób odbywających karę pozbawienia wolności lub karę aresztu wojskowego, jeżeli nie zachodzi potrzeba orzeczenia kary łącznej amnestię stosuje sąd wojewódzki, na którego obszarze właściwości skazany odbywa karę, a w zakresie właściwości sądów wojskowych - sąd wojskowy; sąd orzeka na posiedzeniu w składzie jednego sędziego.
3. W sprawach określonych w art. 1 w postępowaniu przygotowawczym orzeka sąd na wniosek prokuratora, a w sprawach o przestępstwa skarbowe należące do właściwości finansowych organów orzekających - kierownik tego organu pierwszej instancji.

Art. 12.

Orzeczenia w przedmiocie stosowania amnestii zapadają w formie postanowienia. W sprawach rozpoznawanych na rozprawie o zastosowaniu amnestii orzeka się wyrokiem.

Art. 13.

1. Na postanowienie w przedmiocie amnestii przysługuje zażalenie na zasadach ogólnych; na postanowienie o umorzeniu postępowania przysługuje sprzeciw w tym samym terminie.
2. W wypadku, o którym mowa w art. 11 ust. 2, zażalenie rozpoznaje sąd wojewódzki lub sąd wojskowy w składzie trzech sędziów.
3. W razie wniesienia sprzeciwu przeciwko postanowieniu o umorzeniu postępowania, postanowienie to traci moc i postępowanie toczy się na zasadach ogólnych.

Art. 14.

Postępowanie w sprawach amnestii toczy się według przepisów obowiązujących przed organem, który je prowadzi, jeżeli przepisy ustawy nie stanowią inaczej.

Art. 15.

Ustawę stosuje się do czynów popełnionych przed dniem 12 września 1989 r.

Art. 16.

Osoby pozbawione wolności podlegają zwolnieniu w kolejności, którą określa organ stosujący ustawę, stosownie do wysokości kary, w każdym razie nie później niż do dnia 20 grudnia 1989 r.

Art. 17.

Ministrowie Sprawiedliwości, Obrony Narodowej, Finansów, Spraw Wewnętrznych oraz Prokurator Generalny Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wydają zarządzenia niezbędne do wykonania ustawy.

Art. 18.

Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.